

Løgmaður fyrireikandi fund við Nyrup:

Vit fara at vísa á hvat vit sjálvi vilja

– Vit vilja halda gjørdar avtalur og fara samstundis at greiða donsku stjórnini frá teimum ætlanum, samgongan hevur, sigur løgmaður

– Tað er eingin annar enn føroyingar sjálvir, sum skulu siga hvat vit ætla og hvat vit skulu gera, og tað er júst hetta, handan samgongan fer at gera tá vit fara at hitta donsku stjórnina til samráðingar í november.

– Hinvegin er einki sum bendir á, at danska stjórnin ætlat at sláa beinni undan okkum. Danir hava so mangan gjørt greitt, at júst teir eru teir nærmastu at hjálpa okkum. Hvør skuldi annars gjørt tað, sigur løgmaður og sipar her serliga til Uffe Ellemann-Jensen

Hetta sigur Edmund Joensen, løgmaður sum viðmerking til tað, Jógvan Mørkøre, samfelagsfrøðingur segði við Sosialin hósdagin. Jógvan Mørkøre vildi vera við, at nú mugu danir gera upp við seg sjálvir hvat teir vilja við Føroyum. Um teir framvegis vilja góðtaka henda partin av ríkinum sum ein part av vælferðarsamfelagnum Danmark ella viðgang, at tað verður ov dyrt. Jógvan Mørkøre segði seg

eisini ivast í, um danir ikki noyddust at viðganga, at tann heilivágur, sum higar til er nýtur til føroyska samfelagið, ikki er nóg góður, og annar tí fá minnst. Trýsta danir føroyingar ov hart, fáa vit spurningin um samband og loysing tíðligari fram, segði Jógvan Mørkøre.

Edmund Joensen heldur, at eingin loysn er at leggja nýggjar neistar til orðaskifti um samband og loysing.

Leggja upp til góð viðurskipti

Løgmaður sigur, at samgongan fer at leggja upp til framhaldandi góð viðurskipti Føroya og Danmarkar millum.

– Vit kenna tað sum okkara uppgávu at siga donum frá teimum loysnum, vit halda vera skilagóðar. Í fyrsta lagi at fylgja teimum avtalum, sum eru gjørdar, sum sjálvsagt skulu haldast. Harafturat fara vit at siga donsku stjórnini frá teimum nýggju tiløknum, henda samgongan hevur í kvittanum at fremja. Tað verðið seg

millum annað fíggarlógin, fiskivinnupolitikkurin og arbeiði fyri nýggjum arbeiðsplássum. Harafturat fara vit at greiða donum frá skattabroytingunum, og teimum ovurhonds stóru trupulleiknum vit hava við arbeiðsloysinum og fólkalýtingini, sigur Edmund Joensen.

Í hesum sambandi sigur løgmaður, at tað eru serliga tveir samfelagsbólkar, sum eru illa fyri. Tey arbeiðsleysu sum vónandi bert fyrbils eru arbeiðsleys og tey, sum hava arbeiði, men rinda ov høgan skatt. – Viðvíkjandi teimum arbeiðsleysu er semja um at tryggja ALS-skipanina, og viðvíkjandi tí ov høga skattinum, er ætlanin at lækka marginals-kattin. Hetta fer at virka frá nýggjáriðnum.

Fund við Nyrup

Í samband við at fólkatíngið verður sett fyrst í næsta mánað, fer løgmaður til Danmarkar, og tá skal hann millum annað hitta Poul Nyrup Rasmussen, forsætisráðharra. Fundur er

avtalaður til týsmorgunin 4. Edmund Joensen sigur, at fundurin verður heilt óformellur.

– Men sjálvandi fari eg at nevna nøkur av teimum átrokandi málum, samgongan arbeiðir við.

Løgmaður fer eisini at hitta Niels Helveg Petersen, uttanríkisráðharra. Evnið á tí fundinum verður millum annað ætlanin at fáa betri handilsavtalur við ES og hvussu føroyingar í størri mun kunnu vera við í Danida-ætlanum o.a.

Væl við allar flokkar

Spurdur um løgmaður heldur tað hevði verið hugaligari at hitt ein danskan vinstramann sum forsætisráðharra sigur Edmund Joensen, at tað ger hann ikki mun á.

– Tað er fleiri ferðir prógv, at danska stjórnin arbeiðir tvørtur um partapolitiskt mark, tá tað snýr seg um føroysk viðurskipti, so eg roki við allar bestu viðurskiptum við nýggju donsku stjórnina, sigur løgmaður. Edmund Joensen

Løgmaður fer at hitta Poul Nyrup Rasmussen, forsætisráðharra 4. oktober.

tá tað snýr seg um føroysk viðurskipti.

tór.

Shinkai Maru:

Fær nú fylgt svartkjaftinum um fiskimørk

Mánadagin undirritaðu umboð fyri føroyskar, norskar og japanskar myndugleikar í Oslo sáttmála um frahaldandi svartkjaftakanningar við japanska skipinum »Shinkai Maru«. Hesaferð er avtalan orðað soleiðis, at royndartíðin hevur gildið bæði fyri føroyskan og norskan sjógv. Shinkai Maru fær so stutt fylgt svartkjaftinum um fiskimørk í royndarveiduni.

Fyrstu royndirnar við Shinkai Maru vóru í 1993. Japanska felagið Jarmac hevur borið kostnaðin av royndunum og hevur hartil goldið landskassanum kr. 1,50 fyri hvør kilo av surimi, sum er framleitt. Allar upplýsingar frá royndunum fiskiskapur, virking og marknaðarfør-

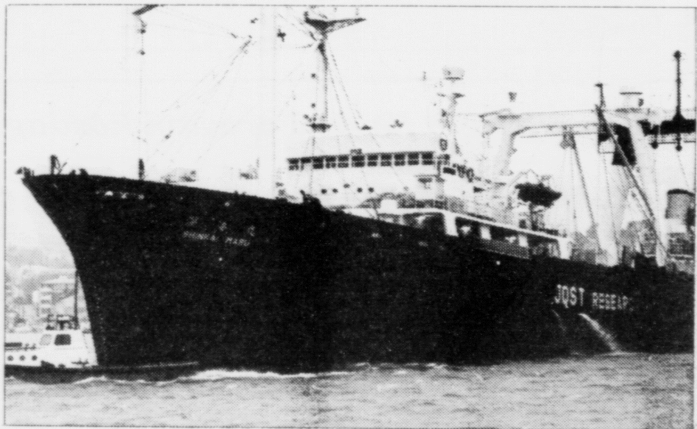
ing eru latnar landsstýrinum.

Royndirnar eru nú komnar so langt, at umboðini fyri japanska felagið Jarmac, sum hevur staðið fyri royndunum, metir at kalla allar spurningar viðvíkjandi at virka og selja svartkjaftasurimi eru loystir. Tökniliga ber til at framleiða fyrsta floks surii og sølan av royndarframleiðsluni á japanska surimarknaðinum hevur hilst væl. Tað, sum nú er eftir, eru minni tøkniligar tilrættingar. Síðani skal svartkjaftasurimi virkast í vinnulugu máttstokki. Tá rimiligar nøgdir av svartkjaftasurimi eru tókar og jøvn tilgongd til japanska marknaðin ber til við vissu at siga hvussu svartkjaftasurimi kann nýtast og finnur sít støði á

marknaðinum. Ein rættuliga stórur marknaður er eisini í Europu.

Avtalur verða í næstum gjørdar millum føroyskar og norskar stovnar um viðari kanningarsamstarv, serliga viðvíkjandi serligum marknaðum fyri svartkjaftasurimi.

Á fundinum í Oslo var eisini spurningurin um røddur um at fáa gongd á virkingina av surimi við at fáa japansk verksmiðjuskip til Norðuratlantshav. Føroysk skip kundu so avreitt svartkjaft til japansku skipini. Um prísurin er rættur og japansku verksmiðjuskipini fáa trygd fyri at avreid-ingamar eru nóg stórar, kundi hetta givið eyka-møguleikar til føroysk skip og kanska eisini móguleikar hjá skipum, sum í dag ongur

veidi-møguleikar hava. Landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum, Ivan Johannesen, fer í næstu viku at

kalla áhugaðar partar til fundar um hvussu gongd fæst á hetta mál. Arbeið verður ímóti at fáa gongd á

til komandi svartkjaftatíðina februar-mars 1995, verður upplýst frá landsstýrinum.